

Studying and comparison of health literacy among smokers and non-smokers students in Shahid Beheshti University of Medical Sciences in 2016

ABSTRACT

Background and objective: comparing youth with another age show that they are more tendency to the Internet and social networking. Because that, expanding the use of the media in health education and health promotion is essential and undeniable. This study aimed to compare health literacy in youth member of the Telegram With other youth.

Methods: In this cross-sectional and descriptive study, 400 subjects aged 18-29 years old were selected using multistage sampling in Tabriz. Relevant information was obtained using HELIA questionnaire. Data were analyzed using SPSS and appropriate tests.

Results: 22.2% (n=88) of the participants had inadequate health literacy, 23.2 % (n=93) not so inadequate health literacy, 42.5 % (n=170) adequate health literacy and 12.2 (n = 49) had higher health literacy. There was no significant between health literacy and scales of assessment, decision-making, and understanding in youth member of the Telegram With other youth. But in sub items of accessibility and reading skills, there is a significant difference between two groups ($p < 0.05$).

Conclusion: Due to low health literacy and the importance of youth role in society, it is necessary educational programs aimed at improving their health literacy skills, health information management in virtual networks, designed and implemented.

Paper Type: Research Article.

Keywords: Health literacy, youth, HELIA.

► **Citation:** Shayganmehr A, Hazratian F. Studying and comparison of health literacy among smokers and non-smokers students in Shahid Beheshti University of Medical Sciences in 2016. *Journal of Health Literacy*. Winter 2018; 2(4): 216-222 .

Aref Shayganmehr

*. PhD student of Management, University of Ferdowsi, Mashhad. Iran (Corresponding Author) Email: shayganmehraref@gmail.com

Fatemeh Hazratian

PhD student of educational administration, university of Oromia, Oromia, Iran.

Received: 2017/05/06

Accepted: 2018/03/04

DOI: 10.29252/jhl.2.4.2

ارزیابی سواد سلامت در جوانان استفاده کننده از شبکه اجتماعی تلگرام با سایر جوانان

چکیده

زمینه و هدف: جوانان در مقایسه با دیگر افراد خانواده از نظر سنی تمایل و علاقه بیشتری به کار با اینترنت و شبکه های اجتماعی اینترنتی دارند. بنابراین گسترش استفاده و کاربرد این رسانه ها در آموزش سلامت و ارتقا سلامت امری ضروری و غیر قابل انکار است. این مطالعه با هدف مقایسه سواد سلامت جوانان عضو شبکه اجتماعی تلگرام با سواد سلامت سایر جوانان انجام شد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی تحلیلی ۴۰۰ نفر از جوانان ۱۸-۲۹ سال شهر تبریز از طریق نمونه گیری چند مرحله ای وارد مطالعه شدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه سنجش سواد سلامت ایرانیان (HELIA) جمع آوری شد. داده ها از طریق نرم افزار SPSS ۲۱ و با آزمون تی مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: یافته ها نشان داد که ۲۲/۲ درصد (۸۸ نفر) از افراد مورد مطالعه سواد سلامت ناکافی، ۲۳/۲ درصد (۹۳ نفر) سواد سلامت نه چندان ناکافی، ۴۲/۴ درصد (۱۷۰ نفر) سواد سلامت کافی و ۱۲/۲ درصد (۴۹ نفر) سواد سلامت عالی داشتند. بین سواد سلامتی ($p=0/065$) و خرده مقیاس های ارزیابی، تصمیم گیری و فهم در جوانان عضو و غیر عضو کانال تلگرام تفاوت معناداری وجود نداشت. اما در خرده مقیاس های دسترسی و مهارت خواندن در دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد ($p<0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به پایین بودن سواد سلامت و اهمیت نقش جوانان در جامعه، لازم است برنامه های آموزشی جامع، مدیریت اطلاعات سلامت در شبکه های مجازی با هدف ارتقای مهارت های سواد سلامت در آنان، طراحی و اجرا گردند.

نوع مطالعه: مطالعه پژوهشی.

کلیدواژه‌ها: سواد سلامت، جوانان، پرسشنامه سواد سلامت

عارف شایگان مهر

* دانشجوی دکتری گروه مدیریت دوره Dual
دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. (نویسنده
مسئول)

shayganmehreref@gmail.com

فاطمه حضرتیان

دانشجوی دکتری گروه مدیریت آموزشی دانشگاه
ارومیه، ارومیه، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۲/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۱۲/۱۳

◀ **استناد:** شایگان مهر ع، حضرتیان ف. ارزیابی سواد سلامت در جوانان استفاده کننده از شبکه اجتماعی تلگرام با سایر جوانان. *فصلنامه سواد سلامت*. زمستان ۱۳۹۶؛ ۲(۴): ۲۱۶-۲۲۲.

مقدمه

به میزان توانایی افراد در به دست آوردن، تحلیل کردن، و فهمیدن اطلاعات و خدمات اولیه بهداشتی که به آن نیاز دارند تا بتوانند در مورد مسائل مربوط به سلامتی خود مشارکت داشته و تصمیم‌های درستی را اتخاذ کنند سواد سلامت می‌گویند. اما باید توجه داشت که سواد سلامت مفهومی فراتر از توانایی‌های فردی یک شخص می‌باشد. به طور کلی سواد سلامت به: ۱- توانایی خواندن فرم‌های رضایت نامه، برچسب‌ها و پیوست‌های مربوط به داروها، و سایر اطلاعات نوشتاری مربوط به حوزه‌های سلامت و بهداشت ۲- توانایی درک اطلاعات نوشتاری و شفاهی که از طرف پزشک، پرستار، دارو ساز، و بیمه گر به فرد ارائه می‌شود ۳- توانایی عمل کردن بر اساس دستورالعمل‌های مربوط به برنامه‌های دارویی و مراقبت‌های پزشکی گفته می‌شود (۱). بررسی‌های مختلف طیف گسترده‌ای از سواد سلامت ناکافی را در کشورهای مختلف نشان می‌دهد نتایج مطالعات ویلیامز و پاسکه حاکی از پایین بودن سواد سلامت در جمعیت مورد مطالعه آنها هاست (۲). در ایران نیز نتایج مطالعه بنی هاشمی و رئیسی نشان داد که اکثر شرکت کنندگان سواد سلامت ناکافی داشتند (۳).

سازمان جهانی بهداشت سواد سلامت را به عنوان یکی از بزرگترین تعیین کننده‌های امر سلامت معرفی کرده است. همچنین به کشورهای جهان توصیه کرده که انجمنی متشکل از تمامی افراد متأثر از این امر را جهت پایش و هماهنگی فعالیتهای راهبردی در خصوص ارتقاء سطح سلامت در جوامع مختلف تشکیل دهند (۴). در این روزهایی که تکنولوژی‌های پیشرفته ظهور یافته است، متصل بودن به اینترنت به یک باید برای اکثر افراد جامعه از جمله اساتید دانشگاه، دانشجویان و یا دانش آموزان، کارگران، بچه‌ها و کودکان و یا حتی زنان خانه دار تبدیل شده است (۵). میلیون‌ها کاربر که هم اکنون نیز در حال افزوده شدن به تعدادشان است، به صورت همه وقت در حال استفاده از تلفن‌های همراهشان برای دسترسی به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی اینترنتی هستند (۶). این رسانه‌ها بدلیل

حضور مطلق و همه جانبه در زندگی افراد جامعه، امکان غلبه بر مشکلات سواد سلامت، افزایش توانمند سازی افراد و مهارت‌های خود مراقبتی را میسر نموده اند، بنابراین گسترش استفاده و کاربرد این رسانه‌ها در آموزش سلامت و ارتقا سلامت امری ضروری و غیر قابل انکار است (۷). بدیهی است جوانان در مقایسه با دیگر افراد خانواده از نظر سنی تمایل و علاقه بیشتری به کار با اینترنت دارند. لذا از آنجایی که فناوری اینترنت در حال پیشرفت است و نمیتوان جلوی پیشرفت سریع آن را گرفت؛ بنابراین اگر بخواهیم جوانان استفاده معقول و هدفمند از این ابزار اطلاعاتی داشته باشند، باید دانش و آگاهی آنان را به موازات پیشرفت فناوریها افزایش دهیم. این در حالی است که با بهره گیری از نرم افزارهایی نظیر لاین و تلگرام میتوان به دورترین دوستان و اقوام خود در آنسوی دنیا ارتباط برقرار کرد و از حال و احوالشان مطلع شد. این یکی از مزایای وسایل ارتباط جمعی و نرم افزارهای یادشده است که به فرد امکان می‌دهد تا در کمترین زمان بیشترین اطلاعات را کسب کند و قادر به برقراری ارتباط با شخصی درجایی دیگر باشد. و از مزایای دیگر می‌تواند دسترسی به اطلاعات سلامتی و افزایش سواد سلامتی باشد.

مطالعات مختلف نشان داده اند که سواد سلامتی پایین با کمبود دانش و درک در مورد شریط بهداشتی و خدمات درمانی، ناتوانی در اجرای مناسب فعالیت‌های مراقبت از خود، مشکل در درک دستورالعمل دارو و انجام درمان، استفاده نامناسب از داروها، عدم پیروی از دستورات پزشکی، افزایش بستری شدن در بیمارستان و هزینه‌های مراقبت‌های بهداشتی، وضعیت سلامت ضعیفتر و افزایش مرگ و میر، غربالگری‌های کمتر برای تشخیص زود هنگام بیماری‌هایی از جمله سرطان، ناتوانی در برقراری ارتباط با پزشکان و سایر ارایه دهندگان مراقبت‌های بهداشتی و ناتوانی در بدست آوردن مراقبت‌های مناسب و به موقع، همراه است (۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲).

هدف این مقاله، بررسی تاثیر شبکه اجتماعی تلگرام بر سواد سلامتی جوانان است. به عبارت دیگر، مسئله محوری

سلامت کافی و ۸۴/۱ تا ۱۰۰ به عنوان سواد سلامت عالی در نظر گرفته می شود (۱۳).

پرسشنامه ها کد گذاری شده به این صورت که نصف پرسشنامه ها مربوط به جوانان عضو شبکه های تلگرام و نصف دیگر جوانان غیر عضو تحت پوشش مرکز سلامت تکمیل گردید و از همه افراد خواسته شد که با صداقت کامل به سوالات پرسشنامه پاسخ دهند و اطمینان حاصل شد که تمامی اطلاعات خواسته شده در پرسشنامه به طور محرمانه استفاده شود. داده های پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS21 و با آمارهای توصیفی آزمون های آماری t مستقل، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معناداری در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در این مطالعه میانگین سنی جوانان شرکت کننده $25/9 \pm 4/17$ سال بود. حدود ۶۶/۳ درصد از افراد مورد مطالعه زن و ۳۶/۵ درصد مرد بودند. ۶۲/۵ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دیپلم یا تحصیلات دانشگاهی بودند. ۳۳/۶۲ درصد متاهل بودند (جدول ۱).

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی افراد شرکت کننده در مطالعه

متغیر	استفاده کنندگان از تلگرام		غیر استفاده کنندگان از تلگرام	
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
سن	۱۹-۲۲	۱۱	۵/۵	۳
	۲۳-۲۶	۸۴	۴۲	۴۰
	۲۷-۲۹	۱۰۵	۵۲/۵	۵۷
جنس	مرد	۶۸	۳۴	۲۴
	زن	۱۳۲	۶۶	۱۵۲
	جمع	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰
وضعیت تاهل	مجرد	۱۳۰	۶۵	۱۲۵
	متاهل	۷۰	۳۵	۳۷/۵
	جمع	۲۰۰	۱۰۰	۲۰۰
مدرک تحصیلی	پایین تر از دیپلم	۸۵	۴۲/۵	۳۲/۵
	دیپلم	۷۰	۳۵	۷۵/۵
	بالتر از دیپلم	۴۵	۲۲/۵	۲۰

۲۲/۲ درصد (۸۸ نفر) از افراد مورد مطالعه سواد سلامت ناکافی، ۲۳/۲ درصد (۹۳ نفر) سواد سلامت نه چندان ناکافی،

این تحقیق کارکردهای شبکه اجتماعی نوین تلگرام در زندگی روزمره خصوصاً سواد سلامتی جوانان است

مواد و روش‌ها

این مطالعه یک مطالعه توصیفی تحلیلی از نوع مقطعی می باشد. جامعه آماری در این تحقیق جوانان در گروه سنی ۱۹-۲۹ سال شهر تبریز هستند. که حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۴ نفر محاسبه که تعداد ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد و نمونه ها به صورت نمونه گیری چند مرحله ای انتخاب شدند. در سطح شهر تبریز تعداد ۲۰ مجتمع سلامت وجود داشته که هر کدام ۴ مرکز سلامت را تحت پوشش دارند و جمعیت نیز تقریباً به صورت مساوی توزیع شده است، ابتدا از درون مجتمع های سلامت به طور تصادفی، یک مرکز سلامت برای نمونه گیری انتخاب شد و از جمعیت تحت پوشش هر کدام از این مرکز سلامت انتخاب شده، تعداد ۲۰ نفر به طور مساوی وارد مطالعه شدند. داشتن سواد خواندن و نوشتن، داشتن سن ۱۹ تا ۲۹ سال، تابعیت ایرانی داشتن و رضایت آگاهانه به عنوان معیارهای ورود و همچنین تکمیل ناقص پرسشنامه، به عنوان معیارهای خروج در نظر گرفته شدند.

ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه سنجش سواد سلامت جمعیت شهری ۱۸ تا ۶۵ ساله ایرانی (HELIA) بود. منتظری و همکاران طی پژوهشی به طراحی و روان سنجی این ابزار جهت سنجش سواد سلامت جمعیت ۱۸ تا ۶۵ ساله ایرانی پرداختند و این پرسشنامه دارای روایی مطلوب و پایایی قابل قبولی می باشد. این پرسشنامه دارای ۳۳ سوال در ۵ بعد می باشد که ابعاد آن عبارتند از: خواندن، دسترسی؛ درک و فهم، ارزیابی و تصمیم گیری و رفتار. نحوه نمره دهی آن به این صورت است که نمره های خام حیطه های ۵ گانه سواد سلامت محاسبه و سپس به نمره استاندارد بین صفر تا صد تبدیل می شود به این ترتیب که نمرات ۰ تا ۵۰ به عنوان سواد سلامت ناکافی، نمرات ۵۰/۱ تا ۶۶ به عنوان سواد سلامت نه چندان کافی، ۶۶/۱ تا ۸۴ به عنوان سواد

۴۲/۵ درصد (۱۷۰ نفر) سواد سلامت کافی و ۱۲/۲ درصد (۴۹ نفر) سواد سلامت عالی داشتند (جدول ۲).

جدول ۲. توزیع فراوانی سطح سواد سلامت افراد مورد مطالعه

ردیف	متغیر	تعداد (درصد)
۱	سواد سلامت ناکافی	۲۲/۲)۸۸
۲	سواد سلامت نه چندان کافی	۲۳/۲)۹۳
۳	سواد سلامت کافی	۴۲/۴)۱۷۰
۴	سواد سلامت عالی	۱۲/۲)۴۹
۵	کل	۱۰۰)۴۰۰

طبق داده های جدول (۳) می توان نتیجه گرفت که بین سواد سلامتی ($p=0/065$) و خرده مقیاس های ارزیابی، تصمیم گیری و فهم در جوانان عضو و غیر عضو کانال تلگرام تفاوت معناداری وجود نداشت. اما در خرده مقیاس های دسترسی و مهارت خواندن در دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد ($p<0/05$).

جدول ۳. مقایسه میانگین (انحراف معیار) نمره سواد سلامت و خرده مقیاس های آن بین دو گروه افراد مورد مطالعه

متغیر	گروه	میانگین و انحراف معیار	شاخص آزمون	
			t	سطح معناداری
سواد سلامتی	عضو کانال تلگرام	۳/۳۲ ± ۰/۳۷	-۶/۴۵	۰/۰۶۵
	عدم عضویت در تلگرام	۳/۱۲ ± ۰/۴۷		
مهارت خواندن	عضو کانال تلگرام	۳/۶۱ ± ۰/۷۰	-۱۰/۰۱	< ۰/۰۰۱
	عدم عضویت در تلگرام	۲/۶۴ ± ۰/۴۷		
ارزیابی	عضو کانال تلگرام	۲/۸۴ ± ۰/۷۰	-۱۱/۳۲	۰/۳۲
	عدم عضویت در تلگرام	۲/۷۴ ± ۰/۶۷		
تصمیم گیری	عضو کانال تلگرام	۳/۰۴ ± ۰/۵۰	-۵/۴۱	۰/۶۳
	عدم عضویت در تلگرام	۳/۰۱ ± ۰/۷۷		
دسترسی	عضو کانال تلگرام	۳/۷ ± ۰/۶۵	-۱۱/۱۱	< ۰/۰۰۱
	عدم عضویت در تلگرام	۲/۹۲ ± ۰/۶۰		
فهم	عضو کانال تلگرام	۲/۹ ± ۰/۸۷	-۶/۱۵	۰/۸۶
	عدم عضویت در تلگرام	۲/۸۲ ± ۰/۶۰		

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش به منظور ارزیابی سواد سلامت در جوانان استفاده کننده از شبکه اجتماعی تلگرام با سایر جوانان صورت گرفت. نتایج پژوهش نشان داد، میانگین سطوح سواد سلامت در هر دو گروه جوانان عضو و غیر عضو کانال در حد متوسط است.

این یافته ها با نتایج پژوهش های پیشین همچون طهرانی بنی هاشمی و دیگران (۱۴) و نکویی مقدم و دیگران (۱۵)، مطالعه ملی منتظری و همکاران که همگی میانگین سطوح سواد سلامت جمعیت مورد مطالعه را متوسط بیان نموده اند سازگار است (۱۶). نتایج مطالعات در دیگر کشورهای دنیا نیز به طور کلی طیف گسترده ای از سواد سلامت ناکافی را نشان می دهد. برای نمونه، در یک مرور سیستماتیک که توسط Paasche-Orlow و همکاران در آمریکای شمالی درباره ۸۵ پژوهش انجام شد، حدود ۲۶ درصد از افراد به طور کلی دارای سطح پایین سواد سلامت و حدود ۲۰ درصد سطح سواد سلامت متوسط بودند (۱۷). نتایج آخرین مطالعه ملی در آمریکا نشان داد که ۳۶ درصد از بالغین، سواد سلامت محدود (سواد سلامت کافی یا مرزی) دارند (۱۸).

یافته ها نشان داد که در خرده مقیاس های ارزیابی، تصمیم گیری و فهم در جوانان عضو و غیر عضو کانال تلگرام تفاوت معناداری وجود نداشت. اما در خرده مقیاس های دسترسی و مهارت خواندن در دو گروه تفاوت معناداری وجود داشت ($p<0/05$). به عبارتی در جوانان عضو تلگرام دسترسی و مهارت خواندن بیشتری داشتند.

در واقع می تواند بیان گر این باشد که جوانان عضو شبکه های اجتماعی برای کسب اطلاعات مرتبط با سلامت خود بیشتر از اینترنت، و تعاملات با دیگران استفاده می کنند و کمتر از منابعی نظیر کتابچه، بروشور، تلفن گویا و حتی نشریه و روزنامه؛ اطلاعات خود را به دست می آورند. در این زمینه، نتایج پژوهش زارع، قیصری، و اصغری (۱۹) نشان می دهد که رایج ترین مجرای کسب اطلاعات سلامت در میان اعضای کتابخانه های عمومی شهر قزوین، تماشای تلویزیون و بعد از آن پرسش از

فرهنگ سازی و نظارت کارشناسانه بر شبکه های اجتماعی مانند تلگرام می تواند از جمله پیشنهاد اساسی برای سیاست گذاران حوزه مجازی و نیز سلامت باشد تا از جهتی بتوان با استفاده از امکانات و فرصتهای ایجاد شده در شبکه اجتماعی شرایط تقویت سواد سلامت برای جوانان مهیا کرد و از تهدیدهای آن از جمله اطلاعات ناصحیح نیز با فرهنگ سازی در امان ماند و تهدیدها را تبدیل به فرصت کرد.

نتیجه گیری: به طور کلی نتایج این مطالعه نشان دهنده سطح سواد سلامتی ناکافی و تاثیر پایین تلگرام در افزایش سواد سلامت که به عنوان هشدار برای ارائه دهندگان خدمات سلامت محسوب می شود. از آنجا که سواد سلامت می تواند در ارتقاء انجام رفتارهای پیشگیرانه، مراجعه به موقع به پزشک و در نتیجه کاهش هزینه های نظام سامت مؤثر باشد، ضروریست در برنامه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت توجه بیشتری به سطح سواد سلامت جوانان و ارتقاء آن و نیز مدیریت اطلاعات سلامت در شبکه های مجازی گردد.

References:

1. Sheikh Sharafi H, Seyed amini B. Assessment of health literacy and self-care in heart failure patients . J Health Lit. 2017; 1 (4) :203-219
2. Kutner M, Greenburg E, Jin Y, Paulsen C. The Health Literacy of America's Adults: Results from the 2003 National Assessment of Adult Literacy. NCES 2006-483. National Center for Education Statistics 2006:1-76.
3. Tehrani Banihashemi S-A, Amirkhani MA, Haghdoost AA, Alavian S-M, Asgharifard H, Baradaran H, et al. Health Literacy and the Influencing Factors: A Study in Five Provinces of Iran. Strides in Development of Medical Education 2007; 4(1):1-9 .
4. Marmot M, Friel S, Bell R, Houweling TA, Taylor S. Commission on Social Determinants. Closing the gap in a generation: health equity through action on the social determinants of health. The Lancet. 2008; 372(9650):1661-9.
5. Peyman N, Rezai-Rad M, Tehrani H, Gholian-Aval M, Vahedian-Shahroodi M, Miri HH. Digital Media-based Health Intervention on the promotion of Women's physical activity: a quasi-experimental study. BMC public health. 2018;18(1):134.
6. Racha A, Nabeel Al Q, Noha R. Privacy issues in mobile social networks. Procedia Computer Science 2012;10:672-9.
7. Tehrani Hadi G-aM, Hasani-kabootarkhani Marzieh, Peyman Nooshin, Vahedian-Shahroodi Mohammad. The impact of new communications technology on promoting women's physical activity. PAYESH. 2016;15(3):293-300.
8. Peerson A, Saunders M. Health literacy revisited: what do we mean and why does it matter? Health Promot Int 2009; 24(3): 285-96.
9. Saeedi Koupai M, Motaghi M. Comparing Health Literacy in High School Female Students and Their Mothers Regarding Women's Health . J Health Lit. 2017; 1 (4) :220-229
10. Sahravi M, Panahi R, Kazemi S, Goli Rostami Z, Rezaei H, Jorvand R. The study of Health Literacy of adults in Karaj. J Health Lit. 2017; 1 (4) :230-238.
11. Baker DW, Gazmararian JA, Williams MV, Scott T, Parker RM, Green D, et al. Functional health literacy and the risk of hospital admission among medicare managed care enrollees. Am J Public Health 2002; 92(8): 1278-83.
12. Reisi M, Mostafavi F, Hasanzadeh A, Sharifirad G. The relationship between health literacy, health status and

دوستان و آشنایان میباشد. بالا بودن میزان تمایل به کسب اطلاعات از طریق اینترنت به دلیل دسترسی آسان به اینترنت در جوانان عضو شبکه های اجتماعی مجازی می باشد. با پیشرفت تکنولوژی و گسترش فناوری و هجوم شبکه های مجازی، روحیه جمعگرایی افراد خانواده از بین رفت و کم کم همگان به سوی تنهایی و انزوا پیش رفتند، به گونه ای که امروزه فردگرایی در جامعه رواج یافته است. با توجه به یافته ها و یکسانی سواد سلامت در هردو گروه عضو و غیر عضو کانال تلگرام و بالا بودن خرده مقیاس های دسترسی و مهارت خواندن در جوانان عضو کانال تلگرام، به نظر می رسد جوان ایرانی همگام با جوانان جوامع دیگر در حال تجربه یک دوره نوین زندگی هستند و سعی دارند تا با اقتباس از فرهنگهای دیگر و تلفیق آن با عناصر داخلی از قافله عقب نمانند، کاستلز معتقد است رسانه به تنهایی نمی تواند رفتار را شکل دهد، زیرا افراد آگاهانه یا ناخودآگاه پیام های رسانه ها را درک و پردازش میکنند و تأثیری را که فرستندگان پیام در نظر داشته اند، تغییر می دهند.

به نظر می رسد آگاهی دهی به جوانان و اطلاع رسانی و

- healthy behaviors among elderly in Isfahan. Health Syst Res 2011;7(4):469-70. (Persian).
13. Montazeri A, Tavousi M, Rakhshani F, et al. Health Literacy for Iranian Adults (HELIA): Development And Psychometric properties. Journal of the Iranian Institute for Health Sciences Research. 2014; 13(5):589-599 (Persian).
 14. Tehrani Banihashemi SA, Amirkhani MA, Haghdoost AA, Alavian S-M, Asgharifard H, Baradaran H, et al. Health Literacy and the Influencing Factors: A Study in Five Provinces of Iran. Strides in Development of Medical Education. 2007;4(1):1-9.
 15. Nekoei-Moghadam M, Parva S, Amiresmaili, Baneshi M. Health Literacy and Utilization of health Services in Kerman urban Area 2011. Toloobehdasht. 2013;11(4):123-34. eng %@ 1728-5127 % [2013.
 16. Tavousi M, Haeri Mehrizi A A, Rafiee Far Sh, et al. Health Literacy in Iran: Finding from National Study. Journal of the Iranian Institute for Health Sciences Research. 2016; 15(1): 95-102 (Persian).
 17. Paasche-Orlow MK, Parker RM, Gazmararian JA, Nielsen-Bohlman LT, Rudd RR. The prevalence of limited health literacy. J Gen Intern Med. 2005; 20(2):175-84.
 18. Shieh C, Halstead JA. Understanding the impact of health literacy on women's health. J Obstet Gynecol Neonatal Nurs. 2009; 38(5): 601-12.
 19. Zare Gavgani V, Gheysari E, Asghari Jafar Abadi M. A Study on the Information Seeking Behavior of Members of Qazvin Public Libraries on Health Related Topics. Research on Information Science and Public Libraries. 2014;20(1):93-112.